

ODRŽANA TRIBINA HND (10. 06.1999.)

Na skupštini HND održanoj 4. studenog 1998. godine zaključeno je da se kao prilog raspravi o **Strategiji energetskeg razvitka Hrvatske** priredi, na Tribini HND prezentira i nakon toga objavi materijal "**Nuklearna opcija u dugoročnom razvoju elektroenergetskog sustava Hrvatske do 2030. godine**". Materijal je priredio i na Tribini HND održanoj 10. lipnja 1999. prezentirao prof. dr. sc. Danilo Feretić. U svom izlaganju prof. Feretić je posebno naglasio:

U optimiranim dugoročnim planovima razvoja elektroenergetskog sustava moraju se uključiti svi izvori energije koji udovoljavaju uvjetima održivog razvoja, dakle oni koji su pouzdani u pogledu raspoloživosti energenata i energetske karakteristike (prilagođenje proizvodnje energije zahtjevima konzuma), te koji su ekonomski prihvatljivi i ekološki povoljni. Sigurnost snabdijevanja energijom ovisi o diversifikaciji u korištenju energetske izvora. To znači da se kod planiranja podmirjenja budućih potreba za energijom ne smije osloniti samo na jedan izvor energije. To posebno vrijedi za zemlje poput Hrvatske koje su upućene na uvoz energenata. Izvori s kojima se u svijetu računa u idućim desetljećima su fosilna goriva (ugljen, plin, tekuća goriva), nuklearna energija, hidroenergija i aditivni izvori energije (sunce, vjetar i biomasa). Zbog nepovoljnog energetskeg potencijala i ekonomskih karakteristika ovi posljednji su od manjeg značaja za komercijalnu primjenu u elektroprivredi.

U svijetlu ovih promišljanja i njihovom primjenom za Hrvatsku, dolazi se do zaključka da se kod dugoročnog razvoja elektroenergetskog sustava Hrvatske mora neizostavno računati i s nuklearnom opcijom

kao jednom od energetskeg opcija. Razlozi za takav pristup se mogu sažeti u slijedećim činjenicama:

- Nuklearne elektrane su danas dostigle stupanj tehničkog razvoja i pogonske sigurnosti da ih se po tome može smjestiti u sam vrh elektroenergetskih postrojenja. To naravno vrijedi za elektrane koje su izgrađene na osnovi najnovijih sigurnosnih principa vodećih zemalja u nuklearnoj tehnologiji. Primjer pogona NE Krško daje podloge za tu tvrdnju.
- Hrvatska je deficitarna u energetskeg izvorima i zbog toga orijentirana na uvoz energenata. Kod toga je iz strateških razloga i očuvanja vlastitih interesa bitno osigurati diversifikaciju dobave energenata kako po vrstama energenata tako i po zemljama isporučiocima energenata.
- Cijena proizvedene električne energije u nuklearnim elektranama je u mnogim slučajevima konkurentna cijeni električne energije dobivene iz drugih vrsta elektrana.
- Znanstvenim analizama je dokazano da je utjecaj nuklearnih elektrana na okoliš povoljniji od utjecaja na okoliš većine drugih elektroenergetskih objekata.
- Preuzete obveze Hrvatske u Kyotu u pogledu redukcije emisije stakleničkih plinova uz istovremeno osiguranje gospodarskeg rasta nije moguće ispuniti bez gradnje nuklearnih elektrana.

Nakon tiskanja, materijal "**Nuklearna opcija u dugoročnom razvoju elektroenergetskog sustava Hrvatske do 2030. godine**" dostavit će se članovima HND, medijima i vodećim osobama javnog i političkeg života Hrvatske,

kao doprinos HND-a raspravi o Strategiji energetskega razvika Hrvatske.

ZAŠTO ZAPADNOJ EUROPI TREBA NUKLEARNA ENERGIJA

Međunarodna konferencija organizirana od Svjetskog energetskega kongresa (World Energy Council) zaključila je da bi svako ukidanje nuklearne energije u Zapadnoj Europi imalo velike regionalne i globalne implikacije koje se sada ne mogu adekvatno prepoznati. Jednodnevna konferencija održana u Cirihi, pod naslovom "*Zapadna Europa bez nuklearne energije? - Regionalne i globalne implikacije*" istaknula je opseg u kojem nuklearna energija konstantno poboljšava sigurnost i dokazuje svoju konkurentnost na tržištu. Konferencija kojoj je nazočilo oko 140 vodećih osoba iz energetske tvrtke i iz političkega života, znanstvenika i predstavnika medija, organizirana od WEC-a bila je namijenjena nevladinim organizacijama da promoviraju održivu opskrbu i upotrebu energije u svijetu. WEC je konferenciju organizirao na godišnjicu Houstonskega kongresa, kada je prvi put glasno izrečeno, da će nuklearna energija igrati "glavnu ulogu" u opskrbi električnom energijom i u borbi protiv globalnega zagrijavanja. Tajnik WEC-a Gerald Doucet, u zaključcima konferencije je rekao da bi ukidanje nuklearne energije u Zapadnoj Europi bitno povećalo nivo emisije stakleničkega plinova, te ugrozilo: sigurnost opskrbe, cijene, transfer tehnologija zemljama u razvoju, sigurnosne standarde i sposobnost proizvodnje visokih tehnologija.

(News Focus, lipanj 1999.)

TAJVAN GRADI ČETVRTU NUKLEARKU

Tajvansko regulatorno tijelo Atomic Energy Council (AEC) izdalo je dozvolu za izgradnju četvrte nuklearne elektrane na Tajvanu: Lungmen (s dva napredna reaktora s kipućom vodom). Postojeće tri nuklearne elektrane, svaka s dva reaktora blizanca, već sada proizvode nešto više od 25% ukupno proizvedene električne energije u zemlji.

Odobrenje za izgradnju četvrte nuklearne uslijedilo je nakon AEC-ovog preliminarnog pregleda sigurnosti-provjeravanja 9000 stranica dokumenata u proteklih 8 mjeseci. Konačna procjena sigurnosti očekuje se u kolovozu 2002. godine, prvo punjenje goriva i dozvola za početak rada u kolovozu 2003. godine, a radna dozvola u svibnju 2004. Jedinica 2 slijedit će godinu godinu dana kasnije. Ultra moderne reaktore isporučuje američka tvrtka General Electric, s dijelovima od proizvođača Toshiba i Hitachi. Te tri partnerske tvrtke već su izgradile dva napredna reaktora s kipućom vodom u Japanu, gdje grade i treći.

(ENS Nucleus br. 3/99, izdanje Min. gosp.)

JAPAN POVEĆAVA BROJ NUKLEARKI

Japanske tvrtke proizvođači električne energije odlučile su izgraditi još tri napredna reaktora s kipućom vodom: dva će izgraditi Tokyo Electric Power Company, a jedan kompanija Tohoku. Sva tri će biti smještena u blizini mjesta Higashidori a njihovo priključenje na mrežu očekuje se 2010. do 2011. godine. U međuvremenu japanska vlada osuvremenjuje dugoročni plan razvika nuklearne energije i dopunjuje studiju o dugoročnoj strategiji za zbrinjavanje visokoradioaktivnog otpada.

(ENS Nucleus br. 3/99, izdanje Min. gosp.)

KINA NAPREDUJE S NOVIM REAKTORIMA

U provinciji Guangdong, Kina je postavila kupolu na reaktor Ling Ao-1 (reaktor francuskog proizvođača), držeći se plana za jedinicu 1, prema kojem bi komercijalna proizvodnja električne energije trebala započeti u srpnju 2002. godine, a u jedinici 2 u ožujku 2003. Blizu Shangaia, reaktor Qinshan II-1, kojeg su Kinezi sami projektirali, brzo napreduje. Tlačna posuda reaktora instalirana je 30 dana prije predviđenog roka. Jedinica bi trebala započeti proizvoditi električnu energiju 2002.

(ENS Nucleus br. 3/99, izdanje Min. gosp.)

Odgovorni urednik je predsjednik HND,
Prof. dr. sc. Danilo Feretić,
Hrvatsko nuklearno društvo
Unska 3, 10000 Zagreb.